

TRUNG TÂM GD TX QUẬN 2

Tổ Tự nhiên

Bài : AMINOAXIT

GV: Nguyễn Thị Minh Thu

KIỂM TRA BÀI CŨ

Axit axetic có thể tác dụng được với chất nào sau đây. Gọi tên sản phẩm:

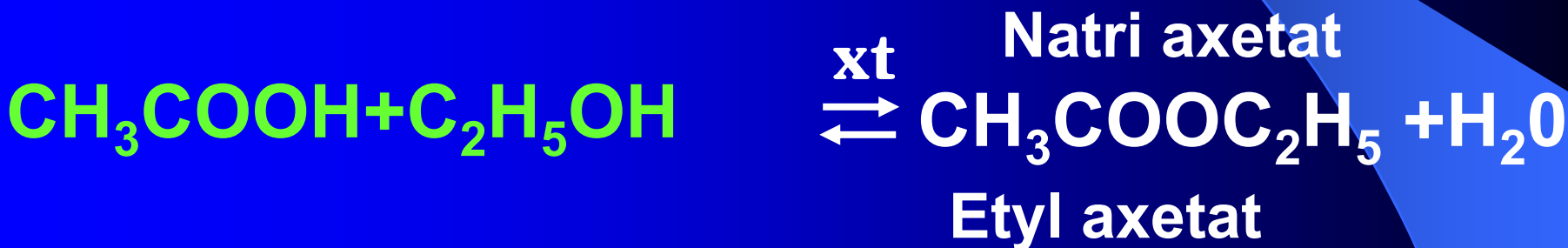
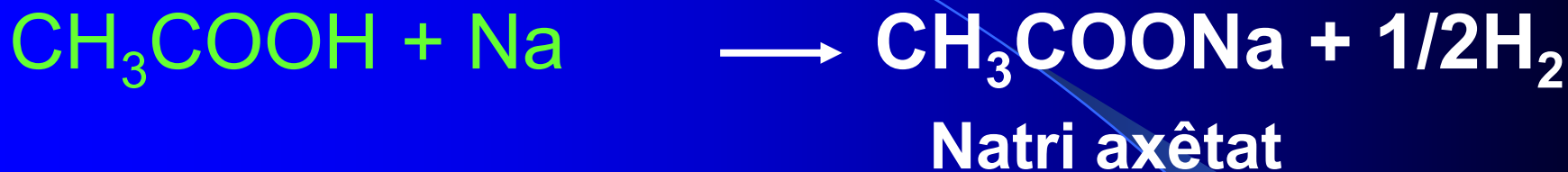
- A. Na, NaOH, HCl
- B. NaOH, HCl, $C_2H_5OH(xt, t^0)$
- ✓ C. Na, NaOH, $C_2H_5OH(xt, t^0)$
- D. $C_2H_5OH(xt, t)$, HCl

Metylamin tác dụng được với chất nào sau đây. Gọi tên sản phẩm:

- A. Na
- B. NaOH
- ✓ C. HCl
- D. $C_2H_5OH(xt, t^0)$

TRẢ LỜI

Metylamin chỉ tác dụng được với HCl

Metyl amoniclorua

Chương V AMINOAXIT VÀ PROTIT

Bài 1 AMINOAXIT

I. Định nghĩa - CTTQ - Danh pháp – Đồng phân

- ▶ 1. Định nghĩa
- ▶ 2. Công thức tổng quát
- ▶ 3. Danh pháp
- ▶ 4. Đồng phân

NỘI DUNG

II. Tính chất vật lý

III. Tính chất hóa học

- ▶ 1. Sự phân ly ion trong dung dịch
- ▶ 2. Tính axit
- ▶ 3. Tính bazơ
- ▶ 4. Phản ứng trùng ngưng

IV. Ứng dụng

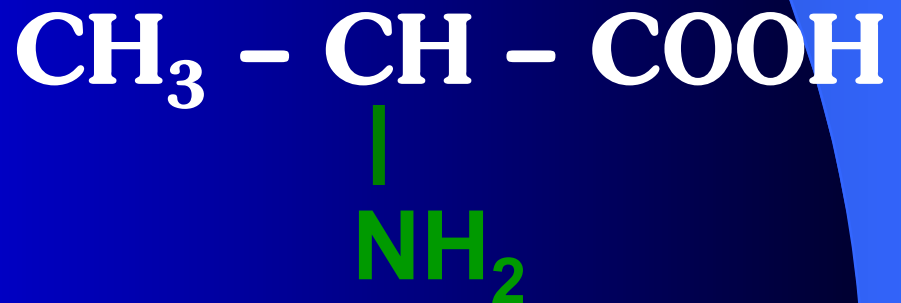
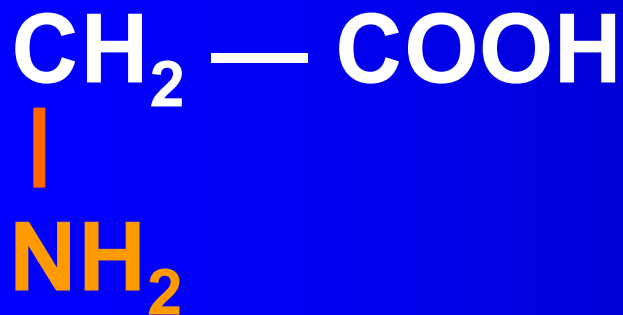
I. 1. Định nghĩa

Aminoaxit là những hợp chất hữu cơ tạp chức, trong phân tử có chứa đồng thời nhóm chức:

Amino (— NH_2) và

Cacboxyl (— COOH)

Ví dụ:

I. 2. Công thức tổng quát

Lưu ý: x, y cùng chẵn hoặc cùng lẻ

Nếu $a=b=1$, gốc R no :

I. 3. Danh pháp

Gọi tên theo thứ tự:

Axit + vị trí nhóm amino (a,b,g,d...) + amino + tên thường của axit

Lưu ý: Vị trí là vị trí kế cận nhóm —COOH, từ đó đánh số ra

I. 3. Danh pháp

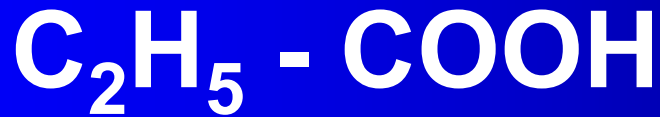
Axit Axetic

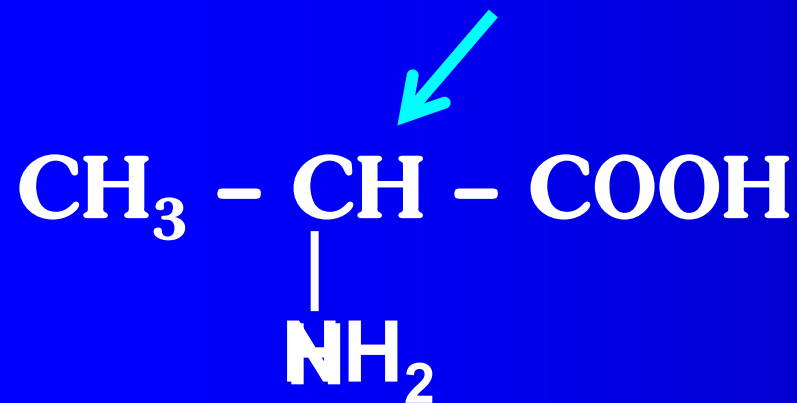
AminAxetic (glyxin)

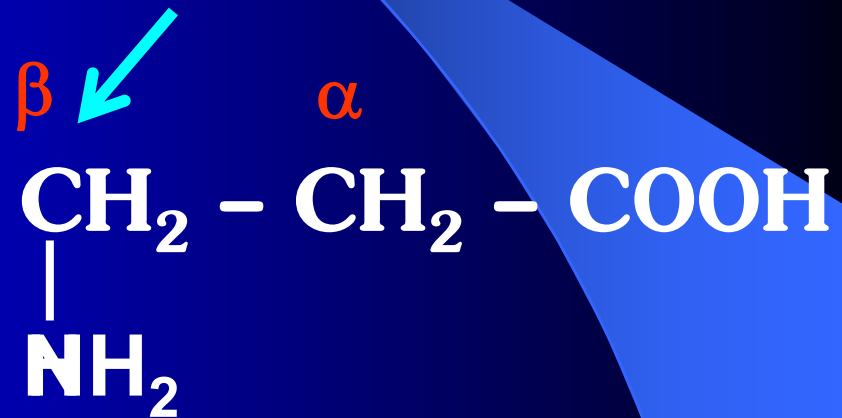
I. 3. Danh pháp

Axit propionic

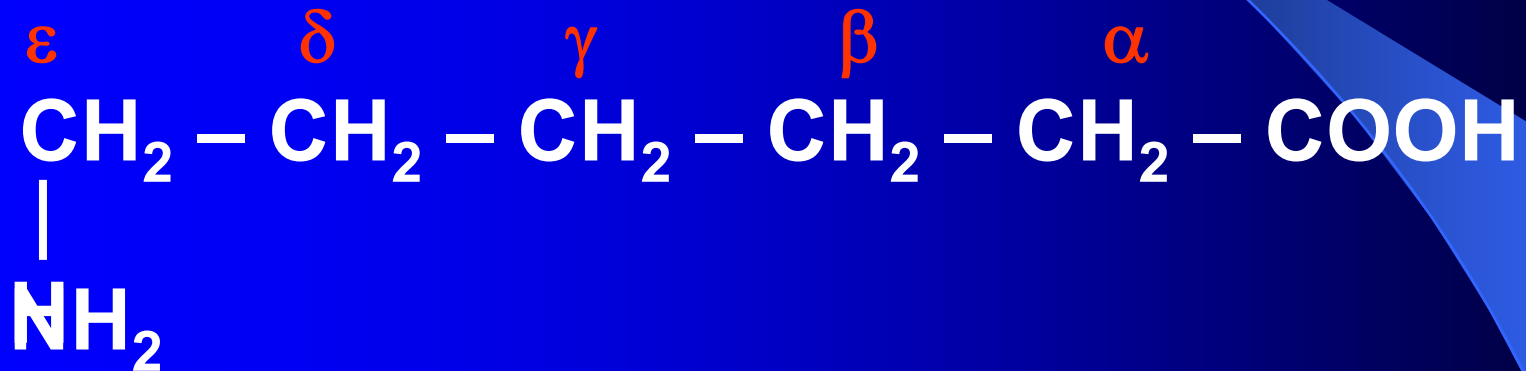
Axit propionic
(alanin)

Axit β propionic

I. 3. Danh pháp

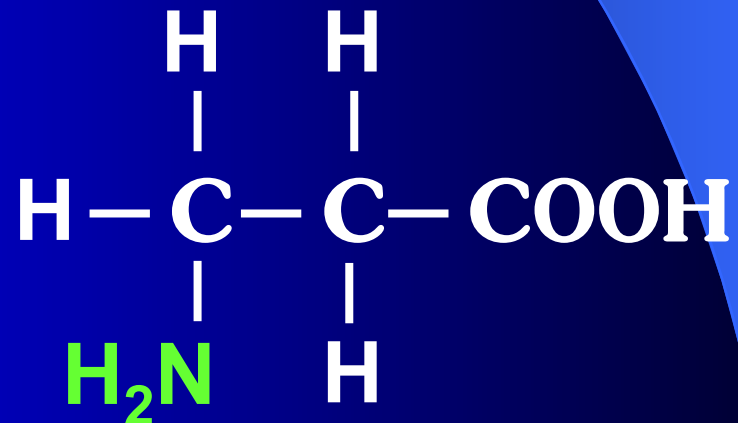
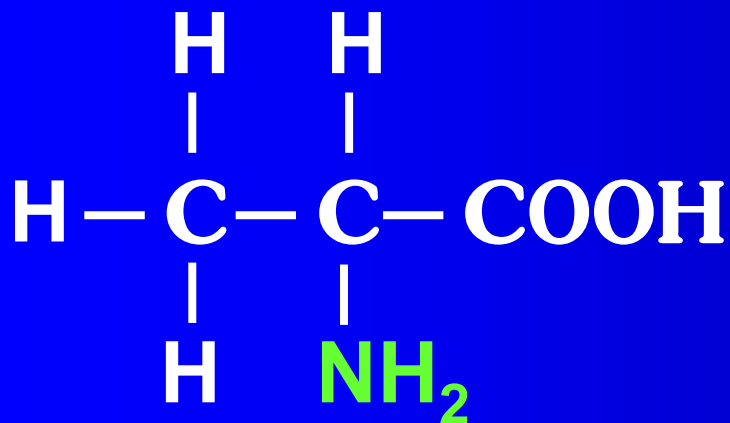
Axit caproic

I. 4. Đồng phân

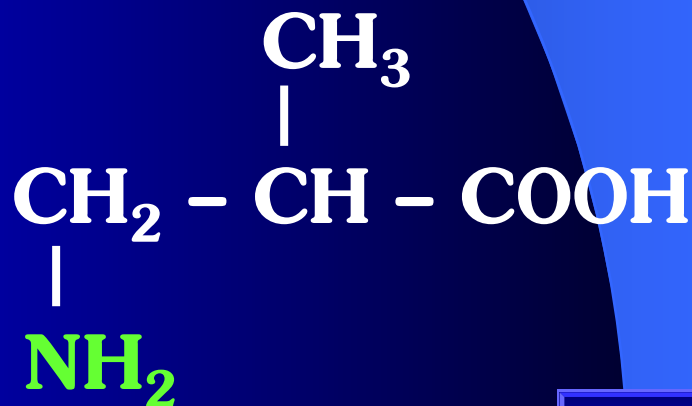
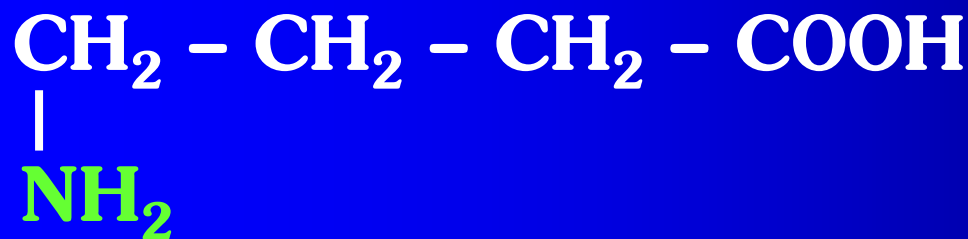
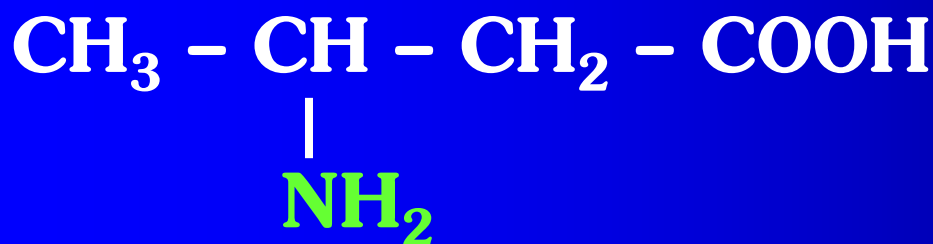
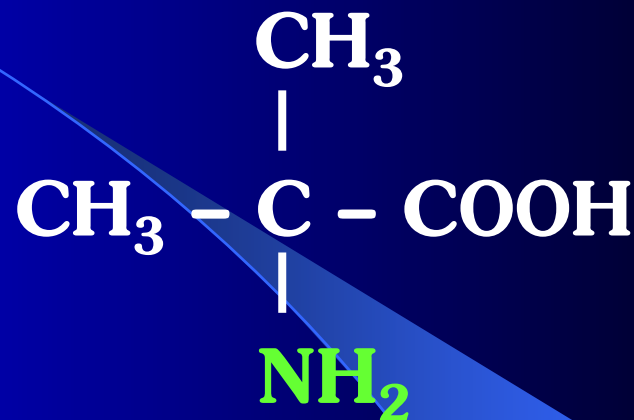
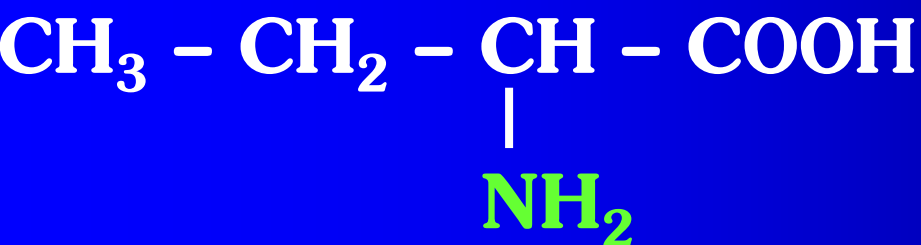
Cách viết đồng phân aminoaxit:

Dựa trên đồng phân axit, sau đó di chuyển nhóm -NH_2

Ví dụ: $\text{C}_3\text{H}_7\text{O}_2\text{N}$

I. 4. Đồng phân

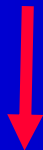
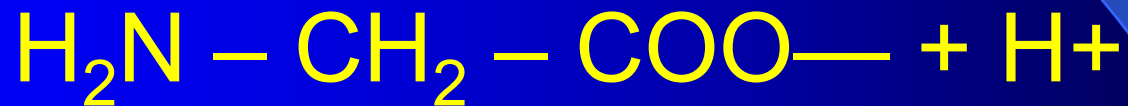

II. Tính chất vật lý

Aminoaxit là những chất rắn, kết tinh, tan tốt trong nước và có vị hơi ngọt

III. TÍNH CHẤT HÓA HỌC

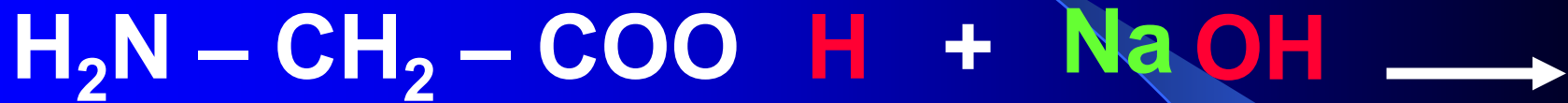
IV. III.1. Sự phân ly ion trong dung dịch

III. 2. Tính axit

(do nhóm $-COOH$ quyết định)

☐ T/d với bazơ, oxit bazơ $\longrightarrow$ muối và nước:

Natriaminoaxetat

☐ T/d với rượu $\longrightarrow$ Este và nước

Etylaminoaxetat

III. 3. Tính bazơ

(do nhóm - H₂N quyết định)

☐ T/d với axit

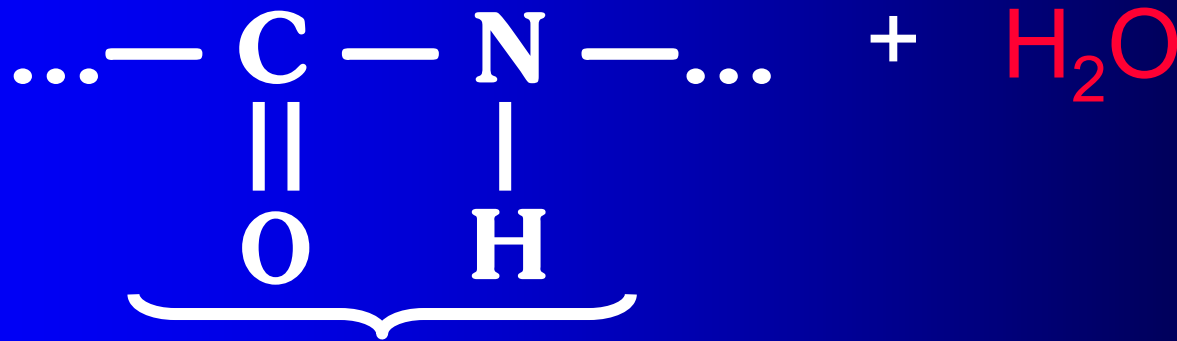
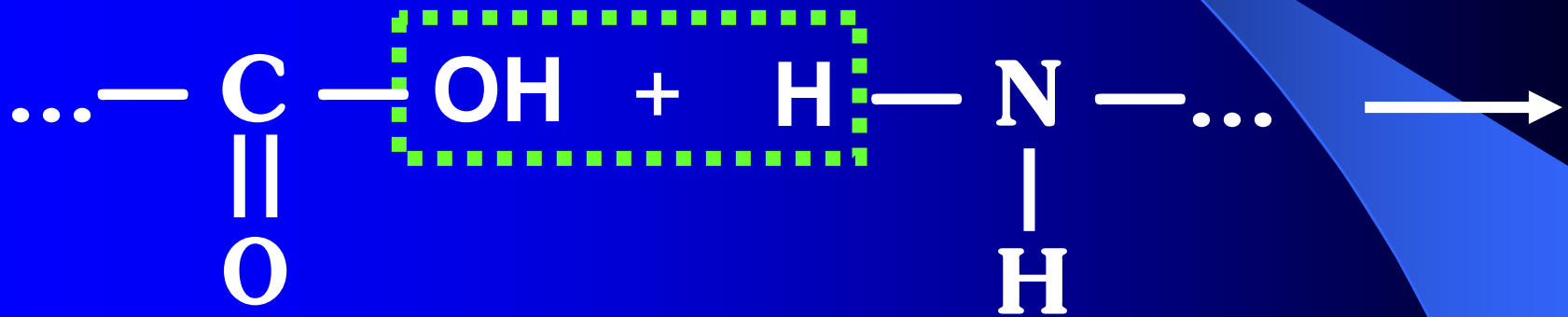
Axit Aminoaxetic

Amonicloruaaxetic

III. 4. Phản ứng trùng ngưng

Khi đun nóng, các aminoaxit liên kết với nhau theo cách loại đi phân tử H_2O giữa nhóm $-COOH$ của phân tử thứ 1 với nhóm $-NH_2$ của phân tử thứ 2 tạo liên kết peptit.

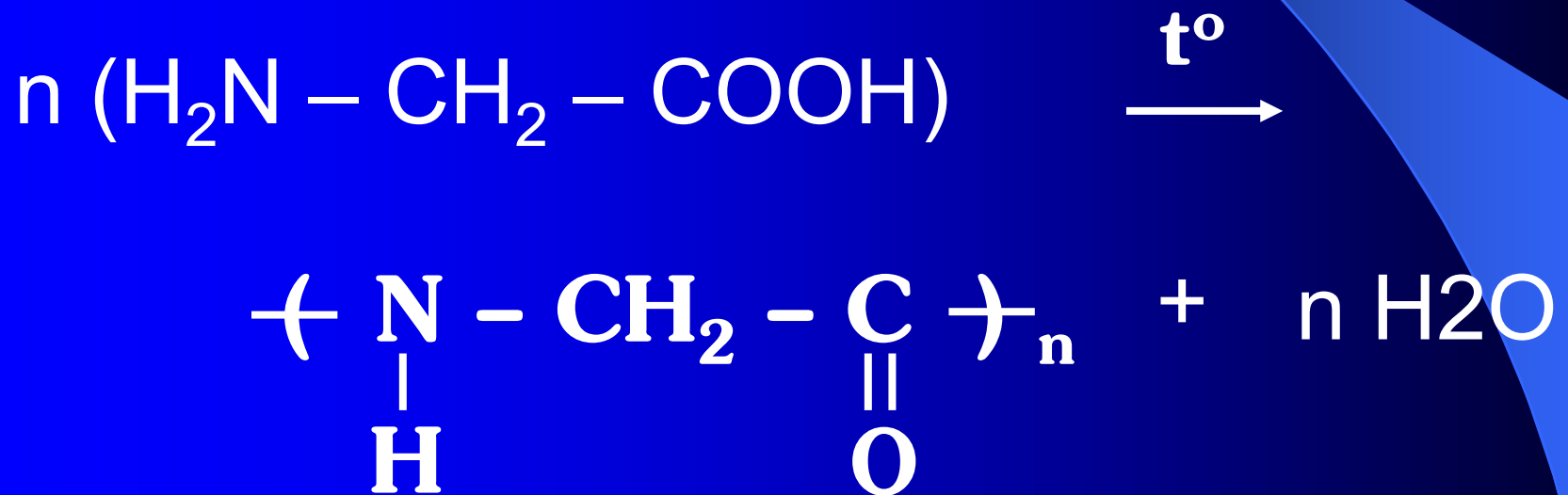

Liên kết peptit

Hay phương trình phản ứng trùng ngưng

Kết luận

Aminoaxit

Tính axit

Tính bazơ

Phản ứng trùng ngưng

Lưu ý:

Nếu $a=b$:

aminoaxit trung tính

Nếu $a > b$:

aminoaxit có tính bazơ

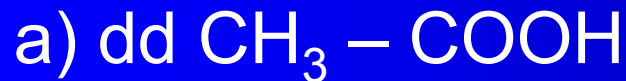
Nếu $a < b$:

aminoaxit có tính axit

Áp dụng

□ Cho ba ống nghiệm không nhãn chứa riêng biệt từng dung dịch sau:

Hãy nhận ra từng dd bằng phương pháp hóa học.

IV. Ứng dụng

- Aminoaxit là chất cơ sở xây dựng nên các chất protit trong cơ thể động vật và thực vật.

IV. Ứng dụng

- Một số aminoaxit được dùng làm nguyên liệu điều chế dược phẩm

**Canxi glutamat,
Magiê glutamat
chữa bệnh tâm
thần phân liệt.**

IV. Ứng dụng

- Dùng làm gia vị cho thức ăn.

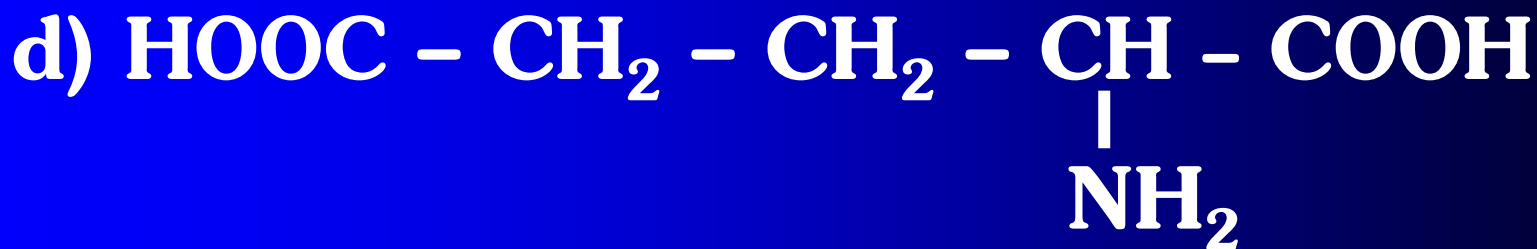
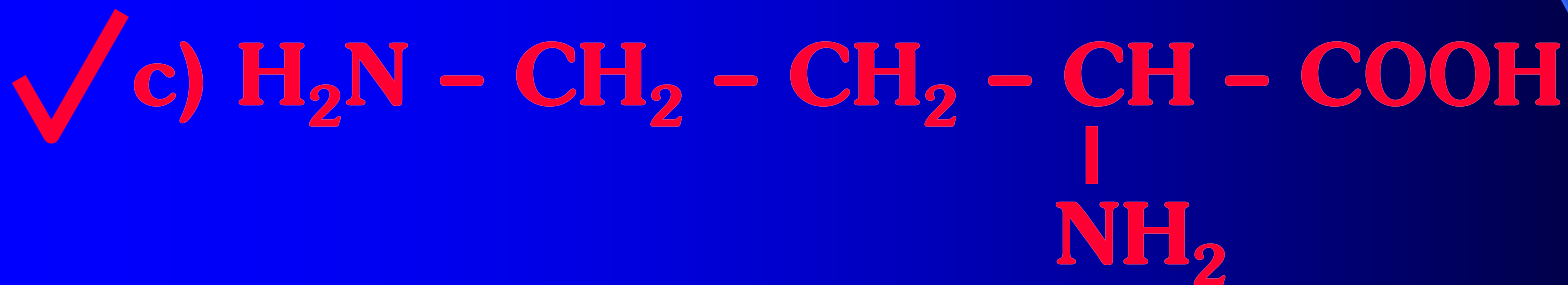
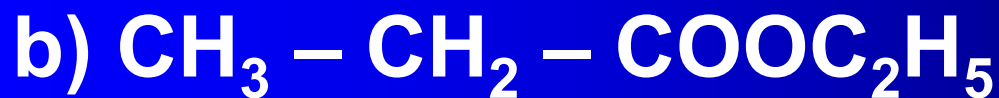
Bột ngọt :

Mononatri glutamat

- Một số aminoaxit được dùng làm nguyên liệu trong sản xuất tơ tổng hợp.

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

Câu 1: Dung dịch nào sau đây làm quỳ tím hóa xanh

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

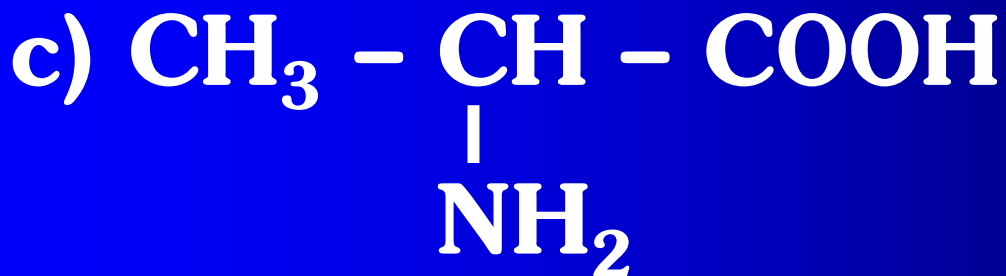
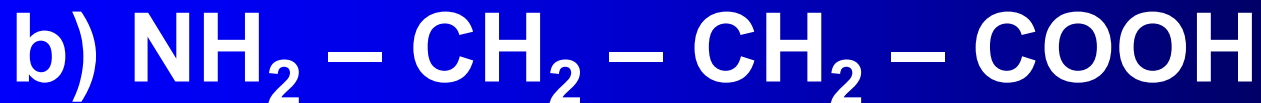
Câu 2: Khi bị đun nóng, nhóm Cacboxyl của phân tử aminoaxit này tác dụng với nhóm amino của phân tử aminoaxit kia cho sản phẩm có khối lượng lớn, đồng thời giải phóng nước. Phản ứng này được gọi là:

- a) Phản ứng trùng hợp
- b) Phản ứng thủy phân
- c) Phản ứng khử nước
- ✓ d) Phản ứng trùng ngưng

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM

Câu 3: A là một amino axit có chứa 1 nhóm NH₂ và 1 nhóm COOH có khối lượng phân tử M=83. Vậy A có CTCT là:

✓ d) Cả b và c đều đúng

Xin trân trọng cảm ơn
quý Thầy Cô đã tham dự
tiết dạy

